

Etiske retningslinjer for leverandører

PRESENTASJON

Orkla-konsernet bestreber seg på å drive virksomhet på en ansvarlig måte, basert på plikten til å respektere menneskerettighetene og arbeidstakerrettighetene. Orkla bestreber seg derfor for å ta vare på menneskers helse og sikkerhet, beskytte miljøet, forebygge korrupsjon og bruke sunn forretningspraksis i hele virksomheten.¹

Leverandørene og partnerne våre kan forvente at innkjøpspraksisen vår vil styrke, snarere enn undergrave, deres evne til å oppfylle kravene vi stiller til hvordan man behandler mennesker, samfunn og miljø.

For å gjøre Orklas standpunkt tydelig for leverandørene våre² har vi utarbeidet disse etiske retningslinjene (heretter kalt «Retningslinjene»). Disse retningslinjene er basert på Verdenserklæringen om menneskerettighetene, ETI Base Code, FNs Global Compact ti prinsipper for bærekraftig utvikling, FNs veiledende prinsipper for forretningsvirksomhet og menneskerettigheter og OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv, som Orkla er forpliktet til å følge. De etiske retningslinjene er godkjent av Orklas ledelse.

Orkla vil vurdere hvor godt en tilbyder overholder disse Retningslinjene, i tillegg til andre kvaliteter og kommersielle aspekter, før den eventuelt blir valgt som leverandør. Retningslinjene skisserer en minimumsstandard for etisk oppførsel. Vi forventer at leverandørene våre alltid forsøker å utøve god dømmekraft, omsorg og omtanke ved å følge både kravene i og formålene med retningslinjene. Videre forventer vi at leverandørene skal være transparente og ha en åpen dialog med oss om utfordringer de møter i virksomheten sin.

Når Retningslinjene er blitt kommunisert til en bestemt leverandør, skal de anses som et kontraktsdokument og som en integrert del av enhver kontrakt som inngås mellom Orkla-selskapet og den aktuelle leverandøren.

I tillegg til at de overholder Retningslinjene, forventer Orkla at leverandørene overholder alle gjeldende lover og forskrifter i driftslandene i tillegg til avtaler, internasjonale standarder og forskrifter som er relevante for sin forretningsvirksomhet. Der det er forskjeller mellom gjeldende lover, forskrifter og disse retningslinjene eller kravene i kontrakten som er inngått med leverandøren, skal leverandøren følge de strengeste kravene.

Orkla vil primært bruke den nyeste versjonen av SMETA³ som revisjonsstandard ved vurdering av hvordan disse retningslinjene overholdes.

BRUKSOMRÅDE

Disse retningslinjene gjelder for leverandører – inkludert, men ikke begrenset til oppdragstakere, agenter og konsulenter – som har en kontraktsmessig forpliktelse til å overholde dem. Dette inkluderer alle som handler på vegne av eller representerer leverandøren. Orkla forventer videre at leverandørene gjør sitt beste for å sikre at tilsvarende standarder overholdes og respekteres i sine respektive forsyningskjeder basert på vektstangprinsippet, i samsvar med beste internasjonale praksis.

¹ Henvisninger til **Orkla** i disse etiske retningslinjene sikter til Orkla-konsernet, Orkla ASA og/eller et av deres datterselskaper.

² *Definisjoner:* **Leverandøren** er kontraktspartneren som er ansvarlig for produktet eller tjenesten som leveres til Orkla eller Orklas datterselskaper.

³ Sedex Members Ethical Trade Audit

KRAV

1. MENNESKERETTIGHETER OG ARBEIDSSTANDARDER

Leverandørene må utvise tilbørlig aktsomhet for menneskerettighetene for å identifisere, forebygge og redusere risikoer knyttet til menneskerettigheter. Leverandørene må derfor ta hensyn til og håndtere både potensielle og reelle negative virkninger på menneskerettighetene knyttet til sine egne aktiviteter, produkter eller tjenester. Det skal tas hensyn til både risikoer som er direkte knyttet til leverandørens egne aktiviteter, og risikoer som er knyttet til underleverandører eller andre forretningsforbindelser. Dette betyr at leverandøren må innlemme ansvarlig forretningsatferd i retningslinjene og styringssystemene sine, gjennomføre aktsomhetsvurderinger ved å identifisere reelle eller potensielle negative konsekvenser, og stoppe, forhindre eller redusere dem, spore gjennomføring og resultater, kommunisere hvordan konsekvenser blir håndtert og legge til rette for utbedringer når det er hensiktsmessig.

1.1 Forbud mot gjeldsarbeid eller annet tvangsarbeid

Leverandørene må ikke tillate gjeldsarbeid, kontraktstjeneste eller annet tvangsarbeid, ufrivillig eller utnyttende fengselsarbeid, slaveri eller menneskehandel. Leverandørene og rekrutteringsbyråene de bruker, må ikke engasjere seg i eller tolerere misbruk av sårbarheter, bedrageri, bevegelsesrestriksjoner, fysisk eller seksuell vold, skremser og trusler, tilbakeholdelse av identitetsdokumenter, tilbakeholdelse av lønn, gjeldsslaveri, umenneskelige arbeids- og boforhold, urimelig overtid eller noen annen form for utnyttelse eller misbruk. Alt arbeid må være frivillig, og arbeiderne må når som helst være frie til å forlate arbeidet eller avslutte arbeidsforholdet, uten straff, så lenge de gir varsel om dette i rimelig tid, i henhold til arbeidskontrakten.

1.2 Forbud mot barnarbeid

Barnarbeid⁴ skal være forbudt og må unngås. Leverandørene skal treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at det ikke forekommer barnarbeid, verken ved eget produksjonsanlegg eller virksomhetssted eller ved underleverandørens produksjonsanlegg eller virksomhetssted.

Leverandørene må ikke under noen omstendighet hyre personer som er under 15 år, under nedre aldersgrense for lovlig arbeid eller under nedre aldersgrense for å fullføre obligatorisk skolegang, som spesifisert i lokal lovgivning, avhengig av hva som er høyest.

Unge under 18 år skal ikke være engasjert i arbeid som er helsefarlig eller risikabelt på andre måter, herunder nattarbeid.

Retningslinjer og prosedyrer for stopp av barnarbeid skal etableres, dokumenteres og kommuniseres til personellet og andre interessenter. Det skal gis tilstrekkelig støtte for å legge til rette for at berørte barn kan gjennomføre grunnskolen.

Leverandøren skal ha en sertifisert kopi av offisielle dokumenter som viser fødselsdatoen til alle arbeidstakere. I land hvor dette ikke er mulig, skal fabrikken iverksette en egnet metode for å vurdere alderen til arbeidstakerne sine.

---

⁴ Barnarbeid er definert som arbeid som utføres av barn, som forstyrrer barnets rett til sunn vekst og utvikling, og som nekter det rett til kvalitetsutdanning. Minstealderen for arbeidere skal ikke være lavere enn alderen for fullført obligatorisk skolegang, og ikke under noen omstendighet lavere enn 15 år. (14 år er likevel akseptabelt i enkelte land i henhold til ILO-konvensjon 138.)

1.3 Organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger

Alle arbeidere, uten unntak og uavhengig av kjønn, skal ha rett til å danne, slutte seg til eller la være å slutte seg til fagforeninger, inngå tarifforhandlinger, søke representasjon og slutte seg til et bedriftsutvalg i samsvar med lokal rett og internasjonale konvensjoner. Arbeidernes representanter skal ikke diskrimineres og skal ha tilgang til å utføre sin rolle som representant på arbeidsplassen.

Dersom retten til foreningsfrihet og kollektive forhandlinger er begrenset etter gjeldende rett, skal arbeidsgiveren legge til rette for utviklingen av parallelle midler for uavhengig og fri foreningsvirksomhet og forhandlinger.

Der det er mulig, bør møter i fagforeninger eller utvalg organiseres på en måte som tillater deltakelse for arbeidere av alle kjønn, og på en måte som generelt gjenspeiler mangfoldet i arbeidsstyrken.

1.4 Likebehandling, mangfold og inkludering

Det skal ikke diskrimineres ved rekruttering, avlønning, adgang til opplæring, forfremmelse eller arbeidsopphør basert på etnisk bakgrunn, livssyn, kaste, alder, funksjonsnedsettelse, kjønn, sivilstatus, svangerskap, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

Alle arbeidere med samme erfaring og kvalifikasjoner skal få lik lønn for likt arbeid. Vi forventer at leverandørene våre iverksetter tiltak for å sikre likelønn.

Det skal etableres tiltak for å beskytte arbeiderne mot seksuelt krenkende, truende, fornærmende eller utfordrende oppførsel og mot diskriminering eller oppsigelse på uberettiget grunnlag, for eksempel som følge av ekteskap, svangerskap, foreldreskap eller hiv-status.

Likestilling skal gis innen alle former for opplæring og personlig og faglig utvikling.

Leverandørene skal verdsette og respektere mangfold, likeverd og inkludering og oppfordres til å vise et engasjement for å bygge opp og opprettholde en mangfoldig arbeidsstyrke. Leverandørene oppfordres til å iverksette målrettede tiltak på dette området, for eksempel mål om lik representasjon for kjønn og etnisitet. Vi oppfordrer også leverandørene våre til å ha på plass spesifikke retningslinjer for personer med funksjonsnedsettelser og personer fra LHBTQ+samfunnet.

1.5 Rekrutteringshonorarer

Leverandøren skal gjennom hele rekrutteringsprosessen og ansettelsesperioden sikre at det ikke kreves innskudd (i form av penger eller andre verdier) av ansatte, heller ikke midlertidig ansatte, sesongarbeidere og gjestearbeidere, eller av medarbeidere som kommer fra vikarbyråer og rekrutteringsbyrå. Hvis det likevel er blitt krevd et honorar i strid med Retningslinjene, skal leverandøren straks betale tilbake alle slike honorarer, etter hva som er hensiktsmessig, enten direkte til vikarbyrået eller arbeidsformidleren, eller straks godtgjøre den berørte arbeideren.⁵

1.6 Lønn og ytelser

Lønn og sosiale ytelser skal som et minimum oppfylle nasjonale rettslige standarder eller bransjestandarder, avhengig av hvilken som er strengest. Lønningene bør være store nok til å dekke grunnleggende behov og gi en viss inntekt. Sosiale ytelser skal som et minimum

---

⁵ Hvis arbeidere blir trukket i lønn fra et tredjeparts rekrutteringsbyrå, skal dette bare gå til å dekke kostnader for sekundære utgifter, for eksempel reiseutgifter. Leverandøren bør sørge for at slike honorarer er rimelige, og bør ikke tilby arbeiderne lån eller forskudd på lønnen for å dekke honorarer de skal betale til et rekrutteringsbyrå.

være i samsvar med nasjonal rett eller den gjeldende bransjestandarden, avhengig av hvilken som er størst.

Før de blir ansatt, skal alle arbeidstakere skal få en skriftlig arbeidskontrakt på et språk de forstår, som skisserer lønnsbetingelsene og hvordan lønnen skal utbetales. Trekk i lønn som disiplinært tiltak skal ikke tillates.

1.7 Arbeidstid og overtid

Arbeiderne skal innvilges et antall permisjons- og sykedager som de har rett til hvert år i henhold til nasjonal lovgivning, uten noen form for negative sanksjoner. I tilfelle svangerskap skal kvinnelige arbeidere innvilges fødselspermisjon i samsvar med nasjonal lovgivning.

Arbeidstid, hviletider, overtidsarbeid og pauser skal være i samsvar med nasjonale lover og bransjestandarder, avhengig av hva som gir best beskyttelse. Arbeidstiden skal ikke overstige 48 timer per uke. Arbeiderne skal ha minst 1 fridag for hver 7-dagersperiode.

Overtid skal være frivillig og begrenset. Anbefalt maksimal overtid er 12 timer i uka (dvs. at den totale arbeidsuka inkludert overtid ikke skal overstige 60 timer). Unntak fra dette aksepteres når det reguleres av en tariffavtale. Arbeiderne skal få betalt ekstra for overtid. Lønnen skal som minimum være i samsvar med kravene i gjeldende rett.

1.8 Trakassering, misbruk og umenneskelig behandling

Fysisk eller mental mishandling eller straff, eller trusler om fysisk eller mental mishandling, seksuell og annen trakassering og verbal mishandling, så vel som andre former for skremser, er forbudt.

1.9 Kortsiktige kontrakter

Forpliktelser overfor ansatte som bygger på internasjonale konvensjoner og trygderett, og på ordninger som følger av vanlige ansettelsesforhold, skal ikke omgås ved å bruke kortsiktige kontrakter (for eksempel kontraktsarbeid, dagarbeid, underleverandører eller andre arbeidsrelasjoner). Lærlingeprogrammer skal ha tydelig definert varighet og innhold.

1.10 Eiendomsrett

Leverandørene må innhente, opprettholde og holde oppdatert alle nødvendige miljøtillatelser, godkjenninger og tinglysinger, og driftskrav og krav til tinglysing må følges. Leverandørene må respektere eiendomsrettighetene til urfolk og lokalsamfunn som påvirkes av driften og innkjøpspraksisen deres. Alle forhandlinger som gjelder deres eiendom eller jord, inkludert bruk og overføringer av den, er underlagt prinsippene om fritt og informert forhåndssamtykke (FPIC), åpenhet om avtaler og opplysningsplikt. Leverandørene må ikke engasjere seg i noen form for landran.

1.11 Marginaliserte befolkninger

Utvinning og bruk av naturressurser skal ikke bidra til å ødelegge og/eller forringe ressursene og inntektsgrunnlaget for marginaliserte befolkninger, for eksempel ved å legge beslag på store landarealer, vannkilder eller andre naturressurser som slike befolkninger er avhengige av.

2. HELSE OG SIKKERHET

2.1 Arbeidsmiljø og sikkerhet

Leverandørene må sørge for at sikkerhetsrisikoer arbeiderne deres kan bli utsatt for, for eksempel i forbindelse med elektrisk og strukturell integritet, maskineri, kjemikalier, giftstoffer, kjøretøy, fallfare og anleggets utforming, samt eksponering for kjemiske, biologiske og fysiske virkestoffer, blir identifisert, vurdert og kontrollert. Leverandørene skal tilby godt vedlikeholdt personlig verneutstyr uten kostnad.

Leverandørene må sørge for at arbeiderne har trygge og sunne arbeidsforhold, inkludert rent drikkevann, tilstrekkelige sanitærforhold og egnet belysning, temperatur, ventilasjon og dessuten egnede fasiliteter for kvinners helsebehov.

Arbeiderne skal motta relevant og dokumentert helse- og sikkerhetsopplæring på primærspåket sitt, og slik opplæring skal repeteres regelmessig.

2.2 Fysisk krevende arbeid

Leverandørene må identifisere, evaluere og kontrollere arbeidernes eksponering for farer forbundet med fysisk krevende oppgaver, inkludert manuell materialhåndtering og tunge eller gjentatte løft, langvarig stående arbeid og svært ensformige eller fysisk krevende monteringsoppgaver.

2.3 Yrkesskader og yrkessykdom

Leverandørene må etablere prosedyrer og systemer for å forebygge, håndtere, spore og rapportere yrkesskader og yrkessykdommer, sørge for nødvendig medisinsk behandling, undersøke alvorlige hendelser og iverksette korrigerende tiltak for å eliminere årsakene til dem, og tilrettelegge for at arbeidere som rammes av dette, kommer tilbake i arbeid.

2.4 Kriseberedskap

Leverandørene må identifisere og vurdere potensielle nødsituasjoner og hendelser og minimere virkningen av dem ved å implementere beredskapsplaner og responsprosedyrer, inkludert rapportering av nødsituasjoner, varsling av arbeidere og evakueringsprosedyrer, opplæring av arbeidere, øvelser, egnet utstyr for branddeteksjon og brannslukking, adekvate nødutgangsfasiliteter og tilstrekkelig med førstehjelpsutstyr.

2.5 Boligforhold

Innkvartering, enten den besørgeres av leverandøren, en arbeidsformidler, et byrå eller et annet tilknyttet selskap, skal være ren, sikker, tilstrekkelig ventilert og strukturelt vedlikeholdt. Fasilitetene skal fremme grunnleggende menneskerettigheter gjennom tilgang til drikkevann, rene områder for tilberedning av mat, rimelig med personlig plass, tilstrekkelig varme og ventilasjon, rene og godt vedlikeholdte baderom og dusjer. Alle fasiliteter må ha frie og uhindrede utganger.

2.6 Helse- og sikkerhetskommunikasjon

Leverandørene må sikre at arbeiderne mottar korrekt helse- og sikkerhetsinformasjon, opplæring og advarsler på det språket arbeiderne bruker, eller på et språk de forstår, om alle identifiserte farer som de utsettes for på arbeidsplassen. Det skal gis opplæring før arbeidet starter og deretter regelmessig.

Arbeiderne må oppfordres til å melde fra om bekymringer de har angående helse og sikkerhet, uten å risikere represalier.

3. MILJØ

3.1 Farlige stoffer

Leverandørene må identifisere, merke og håndtere kjemikalier, avfall og andre materialer som utgjør en fare for mennesker eller miljøer, for å sikre trygg håndtering, flytting, lagring, bruk, resirkulering eller gjenbruk og avhending av dette. Leverandører som kjøper landbruksvarer, må redusere bruken av kjemikalier og gjødsel i hele forsyningskjeden og ansopore gårdbrukerne til å gjøre det samme.

3.2 Utslipp

Leverandørene må overvåke, spore og dokumentere alle utslipp til luft, vann og jord fra anleggene sine, så vel som avløpsvann som genereres av virksomheten, for å identifisere forhold de kan kontrollere og påvirke, og for å skape muligheter for forbedring og sette opp mål for å minimere utslippene. Alle utslipp må overvåkes, spores og dokumenteres.

3.3 Klimagassutslipp

Leverandørene oppfordres på det sterkeste til å sette seg forskningsbaserte mål for reduksjon av drivhusgassutslipp på «scope» 1, 2 og 3 og å måle karbonavtrykket fra alle produkter som selges til Orkla.

3.4 Ressurseeffektivitet

Leverandørene må ta hensiktsmessige skritt og sette opp mål for å minimere forbruket av naturressurser som råstoffer, energi og vann, og sette opp sparestrategier for disse ressursene. Ytelsen må overvåkes, spores og dokumenteres.

3.5 Avfallshåndtering

Leverandørene må ta i bruk en systematisk tilnærming for å identifisere, håndtere, redusere og på en ansvarlig måte avhende eller resirkulere fast avfall.

3.6 Jordkvalitet

Leverandørene må ta hensiktsmessige skritt og sette opp mål for å bevare jordkvaliteten og minimere påvirkningen på jordsmonnet så langt som mulig. Leverandører som kjøper landbruksvarer, må benytte og fremme god jordbrukspraksis i hele forsyningskjeden og overfor gårdbrukerne.

3.7 Biologisk mangfold

Leverandører må ta hensiktsmessige skritt for å sikre at det biologiske mangfoldet bevares i alle operasjonene og gjennom hele forsyningskjeden sin.

3.8 Null avskoging

For relevante råstoffer skal man følge Orklans policy for null avskoging og Orklans policy for bærekraftig palmeolje.

3.9 Dyrevelferd

For produkter basert på dyr skal det tas hensyn til dyrenes velferd gjennom hele verdikjeden. Orklans policy for dyrevelferd skal følges.

4. FORRETNINGSINTEGRITET OG ETIKK

4.1 Leverandørene skal ikke tolerere og skal motvirke alle former for korrupsjon i offentlig og privat sektor. Leverandørene skal overholde gjeldende lover om bestikkelser, korrupsjon, svindel og annen forbudt forretningspraksis, og det skal etableres adekvate prosedyrer for å forhindre bestikkelser i all kommersiell handel leverandøren er involvert i. Leverandørene skal ikke tilby, gi løfter om eller gi upassende fordeler, gratistjenester eller incitamenter til offentlige tjenestepersoner, internasjonale organisasjoner eller andre tredjeparter.

4.2 Leverandørene skal verken direkte eller indirekte tilby gaver til Orklans ansatte, til personer som representerer Orkla, eller til noen som er nært knyttet til disse, med mindre gaven er av svært liten verdi. Leverandørene skal aldri tilby eller motta kontanter eller kontantekvivalenter som gave. Beverting, for eksempel i form av sosiale arrangementer, måltider eller underholdning, kan bli tilbudt dersom det er forbundet med et legitimt forretningsformål og kostnaden holdes innenfor rimelige grenser. Reisekostnader for enkeltpersoner som representerer Orkla, skal betales av Orkla. Beverting, utgifter eller gaver skal ikke bli tilbudt eller mottatt i forbindelse med anbud, forhandlinger eller kontraktstildelinger.

4.3 Leverandørene skal unngå alle interessekonflikter mens de arbeider for Orkla. Det oppstår en interessekonflikt når noen utnytter sin stilling som representant for en leverandør til å fremme sine egne interesser eller interessene til en venn eller slektning. Leverandørene er pålagt å rapportere alle situasjoner som medfører mulige eller tilsynelatende konflikter mellom deres personlige interesser og Orklas interesser.

4.4 Leverandørene skal ikke delta i noen form for hvitvasking av penger og skal iverksette tiltak for å hindre at finansielle transaksjoner blir brukt til å hvitvaske penger.

4.5 Leverandørene må bidra til rettferdige forretnings-, markedsførings- og konkurransesstandarder. Leverandørene skal under ingen omstendigheter forårsake eller være en del av brudd på generelle eller spesielle konkurranseregler og konkurranselover, for eksempel ulovlig prissamarbeid eller annen praksis som er i strid med konkurranselovgivningen.

4.6 Leverandørene skal ta i bruk hensiktsmessige tekniske og organisatoriske tiltak for å sikre at all behandling av personopplysninger i forbindelse med leverandørens kontraktsforhold med Orkla, skjer i samsvar med gjeldende personvernlovgivning.

5. STYRINGSPRAKSIS

5.1 Styringssystemer

Leverandørene skal gå aktivt inn for å oppfylle kravene i Retningslinjene og innlemme Retningslinjenes prinsipper i virksomheten sin. Leverandøren oppfordres også til å ha på plass adekvate retningslinjer, bygge risikobevissthet og ha på plass prosesser for risikovurderinger og tilbørlig aktsomhet. Leverandøren må også følge opp disse kravene overfor til egne leverandører og underleverandører.

Implementeringen av Retningslinjene er en dynamisk snarere enn en statisk prosess. Leverandørene bør jobbe for kontinuerlige forbedringer ved hjelp av skriftlige ytelsesmål, delmål og en gjennomføringsplan for å forbedre det sosiale arbeidet, arbeidsmiljøet og sikkerheten.

5.2 Klagemekanisme

Leverandøren må tilveiebringe metoder for konfidensiell rapportering av klager for alle arbeidere som tar hensyn til UNGPs retningslinjer for beste praksis, og må sørge for at det er på plass prosesser som sikrer at arbeidere som tar opp bekymringer og sier fra i god tro, blir beskyttet mot represalier. Problemer skal håndteres på en respektfull måte, innen rimelig tid og inkludere dokumentasjon av korrigerende tiltak.

Leverandørene må ha mål om en hensiktsmessig kjønnsbalanse i sammensetningen av utvalgene som behandler klager.

5.3 Nøyaktighet og sporbarhet

Leverandørene er forpliktet til åpenhet, etterprøvnbarhet og nøyaktighet i forretningene sine, samtidig som de respekterer taushetsplikten. Alle regnskaper må være korrekte og føres i samsvar med lover og forskrifter.

Når leverandøren bruker underleverandører i forbindelse med en levering til Orkla, skal alle produksjonsleddene i kjeden fram til Orkla kunne spores. Hvis Orkla krever det, skal leverandøren i første trinn informere Orkla om alle leverandørene i andre trinn (i noen tilfeller også i tredje trinn) og om deres produksjonsanlegg.

OVERHOLDELSE AV RETNINGSLINJENE – FORBEDRINGER

Revisjon og overvåking

For å kunne vurdere overholdelsen av Retningslinjene kan Orkla gjennomføre stedlige revisjoner hos leverandører og produksjonsanleggene deres. Leverandøren skal føre hensiktsmessige opptegetninger for å kunne demonstrere overholdelse og skal kunne tilveiebringe all informasjon som Orkla med rimelighet ber om. Vi forbeholder oss retten til å overvåke overholdelsen ved å få Orklas personell eller uavhengige tredjepartsrevisorer til å gjennomføre inspeksjoner. En revisor utnevnt av Orkla skal, hvis Orkla krever det, ha tilgang til opptegetninger og annen informasjon for å verifisere slik overholdelse. Leverandørene kan også bli bedt om å foreta selvevalueringer⁶ av egen virksomhet basert på Retningslinjene.

Revisjonene vil bli utført i samsvar med metoder i internasjonale standarder, for eksempel den nyeste versjonen av SMETA, for å kunne kontrollere kravene i Retningslinjene. Type revisjon(er) som skal gjennomføres, skal om mulig avtales på forhånd mellom Orkla og leverandøren.

Avvik og korrigerende tiltak

Disse Retningslinjene angir standarden som må følges av alle leverandører i hele verdikjeden vår. Dersom en leverandør unnlater å oppfylle kravene i Retningslinjene, skal partene ha en åpen dialog der de diskuterer korrigerende tiltak. Leverandøren skal gjøre sitt ytterste for å iverksette korrigerende tiltak så snart som mulig og informere Orkla om slike tiltak.

Dersom det blir fastslått at en leverandør er uvillig eller ute av stand til å utføre korrigerende tiltak som Orkla mener er nødvendige for å overholde Retningslinjene, eller hvis leverandøren eller dens underleverandør(er) har begått et vesentlig brudd eller gjentatte brudd på kravene i Retningslinjene, har Orkla rett til å avslutte forretningsrelasjonen og eventuelle kontrakter med leverandøren. En slik oppsigelse skal tre i kraft fra det tidspunktet som er angitt i et skriftlig oppsigelsesvarsel fra Orkla.

Evaluering og forbedringer

Orkla forventer at leverandørene kontinuerlig og systematisk evaluerer sin egen overholdelse av Retningslinjene. Vi forventer videre at leverandørene tar i bruk forbedringstiltak når det er nødvendig. Orkla vil også kontinuerlig evaluere og, om nødvendig, forbedre egne retningslinjer/policyer og innkjøpspraksiser for å gjøre det lettere for leverandørene og deres underleverandører å overholde disse Retningslinjene.

Boikott og sanksjoner

Leverandøren skal overholde handelssanksjoner som er relevante for engasjementet med Orkla.

Orkla vil unngå å kjøpe fra stater det foreligger bred internasjonal konsensus om å boikotte. Orkla vil unnlate å inngå avtaler i bransjer eller med selskaper når det er bred enighet om å boikotte dem på grunn av negative sosiale, miljømessige eller etiske virkninger av de aktuelle produktene, tjenestene eller selskapene. Vi forventer at leverandørene våre bruker en lignende tilnærming.

---

⁶ Leverandørens selvevalueringer kan gjennomføres ad hoc eller systematisk via Orklas interne eller eksterne systemer, etter hva vi mener er mest relevant for leverandøren. Et slikt eksternt system kan være [Sedex](#)

Referanse 1:

De ti prinsippene i FNs Global Compact

Fire kjerneområder:

MENNESKERETTIGHETER – ARBEIDSTANDARDER – MILJØ – ANTI-KORRUPSJON

Referanse 2:

Liste over referanser til internasjonale konvensjoner og erklæringer:

Verdenserklæringen om menneskerettigheter (FN 1948)

Fritt valgt ansettelse

ILO-konvensjon nr. 29, 105 og 181

Fast ansettelse

ILO-konvensjon nr. 95, 158, 175, 177 og 181

Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger

ILO-konvensjon nr. 87, 98, 135 og 154

Forbud mot barnarbeid

FN-konvensjonen om barns rettigheter

ILO-konvensjon nr. 138, 182 og 79.

ILO-rekommandasjon nr. 146

Marginaliserte befolkningsgrupper

FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, art. 1 og 2

Diskrimineringsforbud

ILO-konvensjonene nr. 100 og 111

FN-konvensjonen om avskaffelse av diskriminering av kvinner

Trygge og hygieniske arbeidsforhold

ILO-konvensjon nr. 155

ILO-rekommandasjon nr. 164

Tilstrekkelig lønn

ILO-konvensjon nr. 131

Forbud mot urimelig arbeidstid

ILO-konvensjon nr. 1 og 14

Grov eller umenneskelig behandling

FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, art. 7

Mer informasjon om Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO) og Initiativ for etisk handel (ETI).

Referanse 3:

En oversikt over selskapene i Orkla-konsernet er tilgjengelig på www.orkla.com.